

Johanneksen evankeliumin selitys 22. Savonlinnan Tuomiokirkko, 17.2.2016
Joh. 6:60-71

Opetuslasten uskoa koetellaan

Edellä kerrottiin siitä, kuinka Jeesus opetti Kapernaumin synagoogassa häntä seuraavalle väkijoukolle, että hän on ”elämän leipä”.

Liian paksua puhetta

Teksti jatkuu näin:

Tämän kuultuaan monet hänen opetuslapsistaan sanoivat: "Sietämätöntä puhetta. Kuka voi kuunnella tuollaista?" (Joh. 6: 61).

Tuo reaktio liittyy siihen, että Jeesus tosiaan oli puhunut aika outoja. Kun hän oli sanonut, että hän on elämän leipä, niin ihmiset olivat kysyneet toisiltaan: ”Kuinka tuo mies voisi antaa ruumiinsa meidän syötäväksemme?” Ja tähän Jeesus oli vastannut

"Totisesti, totisesti: ellette te syö Ihmisen Pojan lihaa ja juo hänen vertaan, teillä ei ole elämää. Mutta sillä, joka syö minun lihani ja juo minun vereni, on ikuinen elämä, ja viimeisenä päivänä minä herätän hänet. Minun lihani on todellinen ruoka, minun vereni on todellinen juoma. Joka syö minun lihani ja juo minun vereni, pysyy minussa, ja minä pysyn hänessä. Isä, joka elää, on minut lähettänyt, ja niin kuin minä saan elämäni Isältä, niin saa minulta elämän se, joka minua syö. (Joh. 6:53-57).

Ei ihme, että ihmiset loukkaantuivat. Yhä nykyisin puhe Jeesuksen ristillä vuotaneesta verestä ja sen kyvystä antaa synnit anteeksi, se kuulostaa monien ihmisten korvissa oudolta. Se on jonkinlaista taikauskoista ja vastenmielistä ”vampyyrijuttua”, jota sivistynyt ihminen ei voi ottaa hyväksyä. Yhä useammin vaaditaan, että kirkonkin tulisi uudistua ja luopua Jeesuksen verestä puhumisesta. Ja nyt hän vielä sanoo, että sitä syödään ja juodaan.

Ehtoollisesta

Tästä Jeesuksen sovintoverestä kertovasta sanomasta luopuminen ei kuitenkaan ole mahdollista. Kirkon keskeisin toimitus on pyhä messu. Siinä me kristityt syömme Jeesuksen ruumiin ehtoollisen leivässä ja juomme hänen verensä ehtoollisen viinissä. Näin tulemme osallisiksi hänestä ja siitä, mitä hän on hyväksenne tehnyt. Saamme omaksemme yhteyden Jumalaan Jeesuksen kautta ja saamme syntimme anteeksi; yhä uudelleen.

Tämä ei ole kirkon tai pappien tai teologiensa keksintöä. Sanoihan Jeesus itse ennen kuolemaansa opetuslapsilleen, että hänen viimeisen ehtoollisensa leipä on hänen ruumiinsa. Ja viinimalja on

hänen verensä. Hän sanoi, että siinä viinissä eli siinä veressä tehdään uusi liitto Jumalan ja ihmisten välillä. Liitto, jonka sisältönä on se, että synnit saa Jeesuksen antaman uhrin takia anteeksi. Ja Jeesus käski seuraajiansa viettämään tätä muistoateriaa jatkossakin.

Hän oli kuitenkin viitannut tuohon samaan jo aiemmin, juuri tuolla Kapernaumin synagogassa. Hän sanoi: ” sillä, joka syö minun lihani ja juo minun vereni, on ikuinen elämä, ja viimeisenä päivänä minä herätän hänet. Minun lihani on todellinen ruoka, minun vereni on todellinen juoma. Joka syö minun lihani ja juo minun vereni, pysyy minussa, ja minä pysyn hänessä.” Tämä on ihan selvä viittaus ehtoolliseen. Meidän kannattaa ottaa se todesta ja käydä ehtoollisella joka sunnuntai tai useamminkin. Näin me pysymme hänessä ja hän meissä.

Ylösousemus todistaa Jeesuksen olevan totta

Mutta ei se tavalliselle ihmisjärjelle mene jakeluun. Jeesus tiesi sen.

Jeesus tiesi, että hänen sanansa olivat herättäneet opetuslapsissa ärtymystä, ja hän sanoi heille: "Loukkaako tämä teitä? Miten käykään, jos te näette Ihmisen Pojan nousevan sinne, missä hän ennen oli! (Joh. 6:61-62).

Hän sanoo tässä, että hänen läsnäolonsa ehtoollisen leivässä ja viinissä on toki ihmeellistä. Ja ihmeellistä on sekin, että hänen ristillä vuotaneella verellään on voima antaa syntejä anteeksi ja tuoda elämä Jumalan yhteydessä. Mutta hän ei mitenkään ala selittämään sitä, miten tällainen järjen ylittävä voima on mahdollinen. Hän tyytyy vain toteamaan, että vielä suurempiakin ihmeellisyyksiä häneen sisältyy: hän nousee kuolleista ja palaa taivaaseen Jumalan luo.

Sellaiselle nykyihmiselle, jonka on mahdoton tai vaikea hyväksyä Jeesuksen ihmeellisyyksiä, kuten puhetta hänen verestään tai ehtoollisestaan, tämä hänen sanansa voisi tarkoittaa ehkä jotain seuraavanlaista: ”Jeesus on noussut kuolleista. Se on niin outoa ja ihmeellistä, että jos hän on pystynyt siihen, niin silloin sekin on ihan mahdollista, että hänen verensä sovittaa synnit ja sen voi syömällä ja juomalla saada omakseen ehtoollisella.” Pointti on siinä, että Jeesus tosiaan on noussut kuolleista. Tälle on olemassa ihan hyviä historiallisia todisteita. Jos on mahdotonta uskoa todeksi sitä, mitä kirkko puhuu Jeesuksesta, kannattaa aloittaa hänen ylösousemuksestaan. Kannattaa etsiä ja penkoa esille kaikki tieto siitä, miksi hänen hautansa oli tyhjä ja miksi aiemmin niin pelokkaat opetuslapset alkoivat julistaa sanomaa hänestä, sanomaa, joka mullisti pian koko Euroopan. Se tapahtui oikeasti. Siksi ei ole niin outoa sekään, että ehtoollisessa on niin ihmeellinen voima.

Henki tekee eläväksi

Jeesuksen puhe jatkuu näin:

Henki yksin tekee eläväksi, lihasta ei ole mitään hyötyä. Ne sanat, jotka olen teille puhunut, ovat henki ja elämä. (Joh. 6:63).

Henki yksin tekee eläväksi, lihasta ei ole mitään hyötyä. No mistä sen Hengen sitten saa?

Aika monet ajattelevat, että jokaisen ihmisen on itsensä löydettävä hengellisyys, omasta itsestään, omasta sisimmästään. He ajattelevat, että kaikki ulkoapäin tuleva opetus on kuollutta oppia, jähmettävää kirjainta, hengen vastakohtaa.

Mutta Jeesuspa ajatteli toisin. Hän sanoi: ”Ne sanat, jotka olen teille puhunut, ovat henki ja elämä.” Siis: Jos ihminen haluaa päästä osalliseksi Jumalan Hengestä, hänen on kuunneltava Jeesuksen puhumia sanoja. Niissä on Henki.

Ehtoollisen kohdalla tämä tarkoittaa sitä, että sinun itsesi ei pidä keksiä sitä, mitä ehtoollinen on. Jos niin teet, sinulle käy niin kuin Jeesuksen kuulijoille Kapernaumissa. Sinä loukkaannut ehtoolliseen ja pidät sitä mahdottomana ”vampyyrijuttuna”. Sillä eihän se mitenkään ole mahdollista, että ehtoollisen leipää ja viiniä nauttimalla pääsisi osalliseksi Jeesuksen verestä, joka on sovittanut syntisi. Näin sinä yrität oman järkesi ja tunteittesi eli ”lihan” avulla päästä perille hengellisestä asiasta. Mutta se ei onnistu. Sinun on kuultava Jeesuksen sanoja. ”Ne sanat, jotka olen teille puhunut, ovat henki ja elämä.”

Sitä sanotaan uskoksi. Usko on luottamista Jeesukseen. Usko on luottamista hänen sanoihinsa, ei omiin tunteisiin tai järkeen. Siksi, kun tulet ehtoolliselle, kiinnitä huomiosi vaikkapa ehtoollisen jakajan sanoihin. Hän sanoo sinulle sen, minkä Jeesuskin: ”Kristuksen ruumis, sinun puolestasi annettu. Kristuksen veri, sinun puolestasi vuodatettu.”

Kaikki eivät usko

Jeesus jatkoi näin:

Teidän joukossanne on kuitenkin muutamia, jotka eivät usko." Jeesus tiesi näet alusta alkaen, ketkä eivät uskoneet ja kuka hänet kavaltaisi. Hän jatkoi: "Juuri siksi sanoinkin teille, ettei kukaan voi tulla minun luokseni, ellei Isä sitä hänelle suo." (Joh. 6:64-65)

Jeesus siis tiesi, että kaikki häntä seuraavat ihmiset eivät uskoneet häneen. Jotkut seurasivat, koska olivat niin sensaationälkäisiä. Jotkut seurasivat, koska olivat saaneet syödä Jeesuksen ihmeellisesti monistamista leivistä ja kaloista. Jotkut seurasivat, koska odottivat Jeesukselta apuja roomalaista miehitysvaltaa vastaan.

Näin on nykyäänkin. Joillekin kirkko voi olla keino saada kuuluisuutta ja rahaa. Meidän ei kuitenkaan pidä ruveta kaivamaan näitä ihmisiä esille ja sanomaan, että he eivät kelpaa kirkon jäseniksi. Meissä kaikissa nimittäin elää yhä synti ja myös vääriä motiiveja. Jeesuskon sanoi vertauksessaan, että rikkaruohoja ei pidä mennä kiskomaan vehnäpellostä pois, ettei samalla kiskoisivat myös oikeita jyviä. Jumala tuomitsee viimeisellä tuomiolla. Meidän on suostuttava elämään kirkossa, joka on yhä samanaikaisesti syntinen ja pyhä. Ei se tarkoita, että kaikenlaista opetusta

pitäisi hyväksyä. Vaan se tarkoittaa sitä, että ei kannata yrittää saada aikaiseksi vain pyhistä ja uskovaisista koostuvaa seurakuntaa. Sellainen ei maan päällä onnistu.

Entä jos haluaisin uskoa mutta en voi?

Monet Jeesuksen opetuslapset vetäytyivät tämän jälkeen joukosta eivätkä enää kulkeneet hänen mukanaan (Joh. 6:66).

Miksi he näin tekivät? Jeesus antoi tuohon vastauksen edellä: ”Juuri siksi sanoinkin teille, ettei kukaan voi tulla minun luokseni, ellei Isä sitä hänelle suo.” Uskominen ei ole kiinni ihmisen omista kyvyistä. Se on Jumalan erityistä vaikutusta, että usko syntyy ja pysyy yllä. Kaikille hän ei ole suonut sitä.

Miten on siis sinun laitasi, joka haluaisit kyllä uskoa Jeesuksen, mutta et voi? Oletko sinä Jumalan hylkäämä, koska et voi uskoa? Eikö hän halua suoda sinulle sitä, että voisit tulla Jeesuksen luo?

Asia ei varmasti ole näin. Jeesus sanoo toisaalla:

Niinpä minäkin sanon teille: anokaa, niin teille annetaan; etsikää, niin te löydätte; kolkuttakaa, niin teille avataan. Sillä jokainen anova saa, ja etsivä löytää, ja kolkuttavalle avataan. Ja kuka teistä on se isä, joka poikansa häneltä pyytäessä kalaa antaa hänelle kalan sijasta käärmeen, taikka joka hänen pyytäessään munaa antaa hänelle skorpionin? Jos siis te, jotka olette pahoja, osaatte antaa lapsillenne hyviä lahjoja, kuinka paljoka enemmän taivaallinen Isä antaa Pyhän Hengen niille, jotka sitä häneltä anovat!" (Luuk. 11:9-13)

Olen itse kokenut tämän. Kuulin rippikoulussa Jeesuksesta, mutta en mitenkään voinut uskoa, että se mitä hänestä ja hänen merkityksestään puhuttiin, voisi olla totta. Kuitenkin otin todesta tuon hänen lupauksensa siitä, että jokainen, joka pyytää, saa, jokainen joka etsii, löytää ja jokainen joka kolkuttaa, sille avataan. Rupesin rukoilemaan päättäväisesti. Sain kyllä pyytää, etsiä ja kolkuttaa aika kauan. Pyysin, että jos Jumala on olemassa, hän antaisi minulle uskon Jeesukseen. Ja lopulta sain uskon lahjan. Pystyin uskomaan, että Jeesus ja hänen tuomansa uusi yhteys Jumalaan on totta.

Monet lähtevät Jeesuksen luota pois

Mutta tuossa tilanteessa, josta evankeliumitekstimme kertoo, ei ollut niin. Väkijoukosta ilmeisesti suuri osa loukkaantui Jeesuksen puheisiin niin, että jätti hänet ja lähti muualle. Jeesus ei ollut vastannut sitä, mitä he olivat odottaneet. Hän ei suostunut koko ajan monistamaan leipiä, ei ryhtymään heidän kuninkaakseen, ei nousemaan roomalaisia miehittäjiä vastaan.

Tämä alkaa olla totta myös Suomessa. Kirkosta eroaa väkeä noin prosentin verran joka vuosi. Nekin, jotka vielä ovat jäseniä, niistäkin aika suuri osa on jäseniä ihan muun kuin Jeesuksen takia. Tilastojen mukaan suomalaisista enää alle 30 prosenttia uskoo siihen, että Jeesus on noussut kuolleista. Tämä viittaa nähdäkseni siihen, että yhä suurempi osa kirkkomme jäseniä on jäseniä

muista syistä kuin siksi, että Jeesus on heidän ylösnoussut vapahtajansa, syntien ja kuoleman voittaja. Muutkin tilastot puhuvat tällaisen tulkinnan puolesta. Niiden mukaan suurin syy suomalaisten kirkkoon kuulumiselle on se, että ”kirkko ylläpitää hautausmaita”. Ja kaikkein vähäisin syy on se, että ”kirkko auttaa minua uskomaan Jumalaan”.

Monet pysyvät Jeesuksen luona

Mutta onneksi tämä ei ole koko totuus. Nykyisin myös kirkkoon liitytään enemmän kuin koskaan. Ja kirkkoon kuulumiselle on tullut merkitys. Se ei enää välttämättä ole pelkkä ikaikainen tapa. Ihminen joutuu miettimään, että mikä se kirkko oikein on, johon minä kuulun. Ja kuka se Jeesus on, joka on kirkon Herra?

Samaa pohtimista Jeesuksen opetuslapset joutuivat tekemään jo evankeliumeissa.

Jeesus kysyi niiltä kahdeltatoista: "Aiotteko tekin lähteä?" Simon Pietari vastasi hänelle: "Herra, kenen luo me menisimme? Sinulla on ikuisen elämän sanat. Me uskomme ja tiedämme, että sinä olet Jumalan Pyhä." (Joh. 6:67-69)

”Sinulla on iankaikkisen elämän sanat.” Näin sinäkin saatat ajatella Jeesuksesta. Ehkä siksi olet lukenut tai kuunnellut tätä raamatunselitystä. Ehkä et ole harras kristitty etkä osaa pitää itseäsi uskovaishana. Mutta se ei haittaa. Ei osannut Pietarikaan. Mutta hän aavisti, että Jeesuksen sanoissa oli jotain, joka ruokki hänen sieluaan. Hän aavisti Jeesuksessa pyhyiden eri tavalla kuin kenessäkään toisessa. Siksi hän roikkui mukana, vaikka muut lähtivät pois.

Sellaista sanotaan uskoksi. Sen takia kirkossa pysytään. Koska Jeesuksessa on jotain erityistä.

Jeesus sanoi heille: "Itsehän minä teidät valitsin, kaikki kaksitoista. Silti yksi teistä on Saatana." Hän tarkoitti Juudasta, Simon Iskariotin poikaa. Tämä oli kavaltava Jeesuksen, vaikka oli yksi noista kahdestatoista. (Joh. 6:70-71)

Jos haluat pysyä kirkossa, vaikka kansa joukoin eroaa, saat ajatella, että Jeesus on valinnut sinut omakseen kasteessasi. Pysy hänen sanoissaan, vaikkapa niissä, joissa hän opettaa ehtoollisesta. Käy ehtoollisella ja kuule hänen sanojaan: ”Tämä on minun ruumiini, sinun edestäsi annettu.” ”Tämä on minun vereni, sinun edestäsi vuodatettu.” Silloin pysyt hänessä ja hän sinussa.